ISTINA

časopis pravoslávnej mládeže

XIX. ročník 2014 cena 0,45€

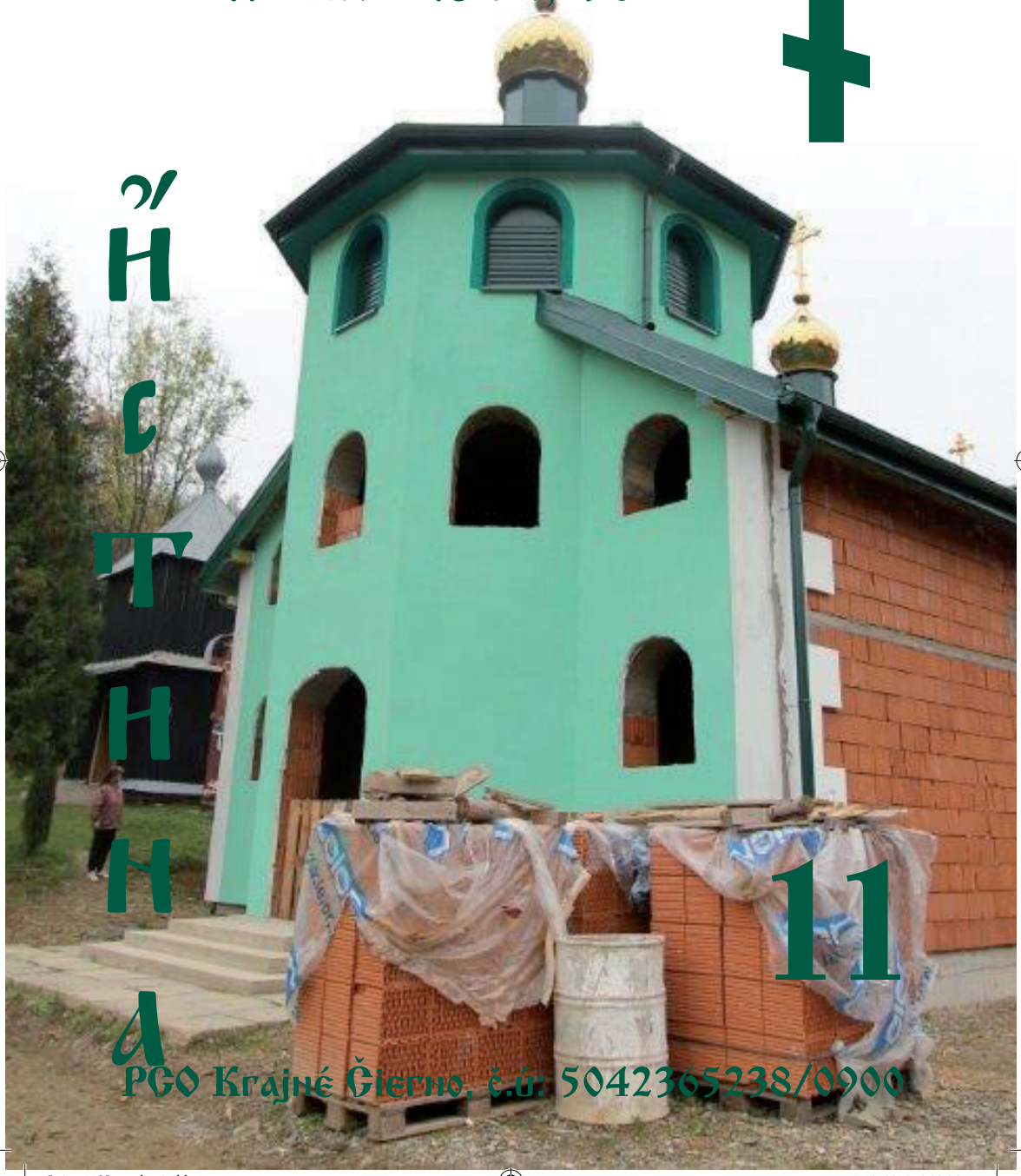

ИСТИНА

11

PGO Krajné Čierno, č.ú.: 5042365238/0900

Istina 11 November.indd 1 4. 12. 2014 8:38:26

OBSAH

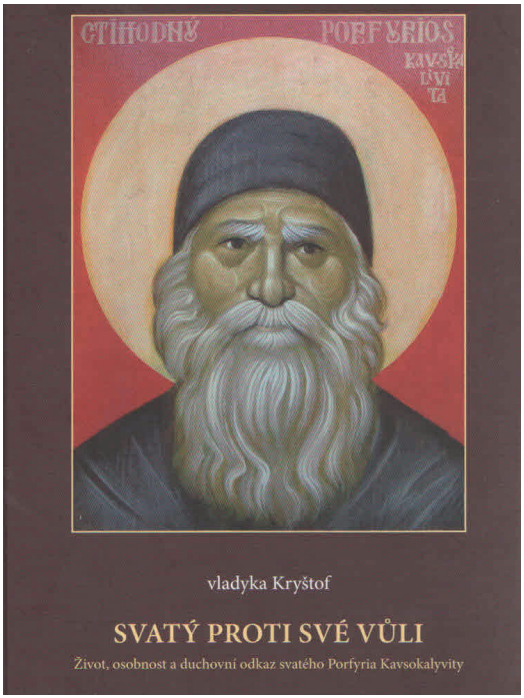

prepodobnyj Porfirij Kavsokalyvita
преподобный Порфирий Кавсокаливита

3 BPM - aktuality
4 Patriarcha Il'ja II. mediám
5 Svätí mučeníci
6 Svätá mučenica Paraskeva
8 Prepodobnomučeník Jakov...
9 Ikona „Ozerjanskaja"
10 Kráľu môj a Bože môj 4.
12 Svoboda
14 Viera v Boha
15 Detská stránka
19 Besedy sv. Nikolaja
20 Otázky a odpovede
22 Poučenia
24 Myšlienky
25 Sv. Zlata Moglenská
26 Detský paterik
26 Zajetí velké Církve
27 Ctihodný Siluan Atoský
27 Ruská středověká literatura
28 Výtvarná súťaž
30 Poďakovanie
31 Fotogaléria

Kúpou tohto časopisu podporujete pravoslávnu mládež.
Ďakujeme štedrým darcom.

Spasi Vás Hospodi!

ISTINA - mesačník pravoslávnej mládeže, ročník XIX./2014, **Vydáva:** Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, **IČO:** 17075947, www.bpm.orthodox.sk, **e-mail:** sefredaktor@istina.sk, **tel.:** 0948 509 980.

Obálka: Stavba chrámu v Krajnom Čiernom, Valné zhromaždenie BPM

šéfredaktor: Miroslav Knap, **zástupkyňa šéfredaktora:** Nika Šoltýsová, **redaktori:** prot. Štefan Pružinský ml., prot. Peter Savčak, prot. Peter Soroka, protodiakon Ján Husár, diakon Miroslav Humenský, inok Alexander Haluška, čtec Matúš Kostičák, čtec Ľuboš Savčák, čtec Miloš Surma, čtec Patrik Palasiewicz, čtec Daniel Omaska, Ioánn Haladej, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, Radka Baková, Silvia Knapová, Lenka Štefancová, Štefánia Šaková,
pokladníčka: Veronika Zacková, **technickí redaktori:** Alexander Antonovič, čtec Michael Brych, Marcela Hvižďaková, **detská stránka:** Anička Feďová, Ľudmila Šandalová, Lenka Havajová, **redaktori pre distri--búciu:** čtec Patrik Palasiewicz, čtec Daniel Omaska, **korektúra:** prot. Peter Kormaník, Zuzka Sadilková

Vychádza 12-krát do roka. Ročný príspevok 5,40 + poštovné 5,00 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu: Redakcia ISTINY, Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, Bayerova 8, 080 01 Prešov, prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.
Cirkevne schválené s blahoslavením vladyky Rastislava. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

ISSN 1335-6739, Číslo indexu: EV 3633/09

Istina 11 November.indd 2 4. 12. 2014 8:38:27

Dňa 15.11.2014 sa v Prešove na Pravoslávnom kňazskom seminári uskutočnilo Valné zhromaždenie nášho Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS.

Chceme sa z celého srdca poďakovať nášmu bývalému prezidentovi o. Ivovi Petrovajovi za prácu a námahu, ktorú vykonal a venoval mladým pravoslávnym veriacim.

Zároveň chceme poblahoželať novozvolenej prezidentke nášho Bratstva sestre Jozefíne Polakovičovej a novozvolenému viceprezidentovi Mirekovi Cicuovi. Prajeme im mnoho síl, trpezlivosti a entuziazmu, aby s láskou a usilovnosťou dokázali uskutočňovať poslanie, ktoré im bolo zverené.

Mnohaja vam i blahaja lita!!!

S láskou v Christu

Redakcia časopisu Istina

Istina 11 November.indd 3 4. 12. 2014 8:38:27

Patriarcha Iľja II. médiám

Patriarcha Iľja II. žiada médiá o zastavenie traumatizovania ľudí kriminálnymi správami.

Tbilisi, 29. 09. 2014

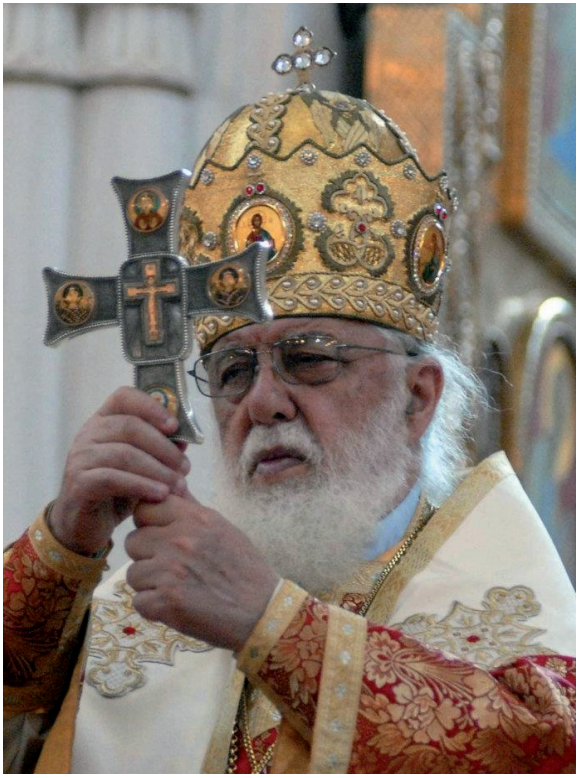

Patriarcha Gruzínskej pravoslávnej cirkvi Iľja II. v katedrále Sv. Trojice na svojej nedeľnajšej kázni požiadal novinárov a vládne orgány o zastavenie šírenia „propagandy smrti“, tvrdí PIA.

„Takmer každý deň sú publikované správy o tom, že človek zabil človeka, syn usmrtil rodičov, rodičia zavraždili svoje deti a mnoho ďalších podobných prípadov. A to všetko je zobrazované ako niečo, čo je nevyhnutné. Chcel by som sa obrátiť na televíziu, tlač, na našich vážených novinárov a vládne orgány. Keď pozornosť médií venujeme takýmto negatívnym udalostiam, traumatizujeme našich ľudí. Týmto dávame príklad, že takýto ťažký hriech môže byť spáchaný taktiež. Takže, možno by sme mohli nájsť spôsob podať správu o týchto vraždách tak zriedka, ako je to len možné“, povedal patriarcha Gruzínskej pravoslávnej cirkvi Iľja II.

„Keď informujeme našu mládež, naše deti o zabíjaní, dávame im príklad, že je to dovolené. A preto máme našich ľudí ochraňovať. Keď naši ľudia vidia tieto vraždy, zabíjania a vojny, upadnú do desivého stresu. A to je práve dôvod, prečo to nesmieme robiť. Ako iste viete, existuje dobro vo svete. Mnoho dobrých skutkov je vykonávaných všade, aj v našej krajine. Povedzme ľuďom o dobre, potešme našich ľudí, povzbudzujme ich, aby robili dobro. Konanie dobrých činov nám dáva silu a nádej pre budúcnosť. Verím, že nakoniec pochopíme, kto sme. Náš národ je Bohom vybraný. Keby to nebola pravda, Hospoď by nám neudelil tak mnoho požehnania“.

Preložila: **Silvia Knapová**

Zdroj:http://www.pravoslavie.ru/english/74067.htm

Istina 11 November.indd 4 4. 12. 2014 8:38:27

Sväté mučenice Kyriena z Tarzu a Julianija z Rosy (deň pamiatky 1./14. november)

Sväté mučenice Kyriena z Tarzu a Julianija z Rosy boli za vyznanie kresťanskej viery zatknuté kilikijským správcom Markianom. To sa udialo pri cisárovi Maximilianovi Galeriovi (305 – 311). Svätej Kyriene ostrihali vlasy a obnaženú ju vodili po Tarze, aby sa jej mohli vysmievať. Potom ju spolu so svätou Julianijou odviedli do Rosy, kde ich upálili.

Svjatýje múčenicy Kyriéno i Julijaníje, molíte Bóha o nás!

Svätý mučeník Erminingeld, gótsky princ

Deň pamiatky 1./14. november

Svätý mučeník Erminingeld bol Gótskym princom. Zanechal ariánsku herézu a stal sa pravoslávnym. Jeho otec, kráľ Luvingild (Leovigild), bol ariánom a preto sa mu nepáčil čin jeho syna. Všemožne sa snažil, milým slovom i vyhrážkami, no nemohol prinútiť svojho syna vrátiť sa k ariánskéj viere. Prikázal ho väzniť. Najprv bol vo väzení v Tarragone alebo v Tolede a neskôr vo veži Sville. Pred Paschou bol k nemu do veže poslaný ariánsky biskup, ktorý mu priniesol prijímanie, ale svätý Erminingeld odmietol prijímať s inovercami a od nepravoslávneho biskupa. Nakoniec kráľ Luvingild prikázal sťať vlastného syna. Stalo sa to v roku 586.

Princova pevnosť vo viere a odvaha pred smrťou prinútili kráľa Luvingilda oľutovať všetko, čo vykonal. Sám sa neodhodlal prijať Pravoslávie, ale požiadal biskupa, svätého Leandra, aby obrátil k pravej viere jeho následníka Recharda (Reccared). Keď sa Rechard stal kráľom, utvrdil Pravoslávie vo svojej krajine.

Molitvami svjataho mučenika Erminingelda Hospodi Isuse Christe pomiluj nas!

Pripravil: **inok Alexander Haluška**

Zdroj: pravoslavie.ru a Walsh, Michael, ed. (1991). Butler's Lives of the Saints: Concise Edition, Revised and Updated. San Francisco: Harper. ISBN 160;0-06-069299-5;160

Istina 11 November.indd 5 4. 12. 2014 8:38:27

Svätá mučenica Paraskeva

Svätá mučenica Paraskeva, zvaná Pjatnica, žila v 3. storočí v Ikónii - Malej Ázii v bohatej a zbožnej rodine. Jej rodičia mali v nesmiernej úcte deň utrpenia Hospoda Isusa Christa - piatok, a podľa toho nazvali aj ich dcéru, ktorá sa narodila v piatok, Paraskeva, čo v preklade z gréckeho jazyka znamená Pjatnica-piatok. Celým srdcom si mladá Paraskeva obľúbila čistotu a vznešenú mravnosť panenského života a zasľúbila žiť takýmto spôsobom. Svätá chcela zasvätiť celý svoj život Bohu a osvieteniu pohanov svetlom viery Christovej. Na tejto svätej ceste bolo dané Paraskeve, nosiacej vo svojom mene pamiatku na deň veľkého utrpenia Isusa Christa, pripojiť sa vo svojom živote k utrpeniu Isusa Christa cez svoje telesné muky. Za vyznanie pravoslávnej viery, nahnevaní

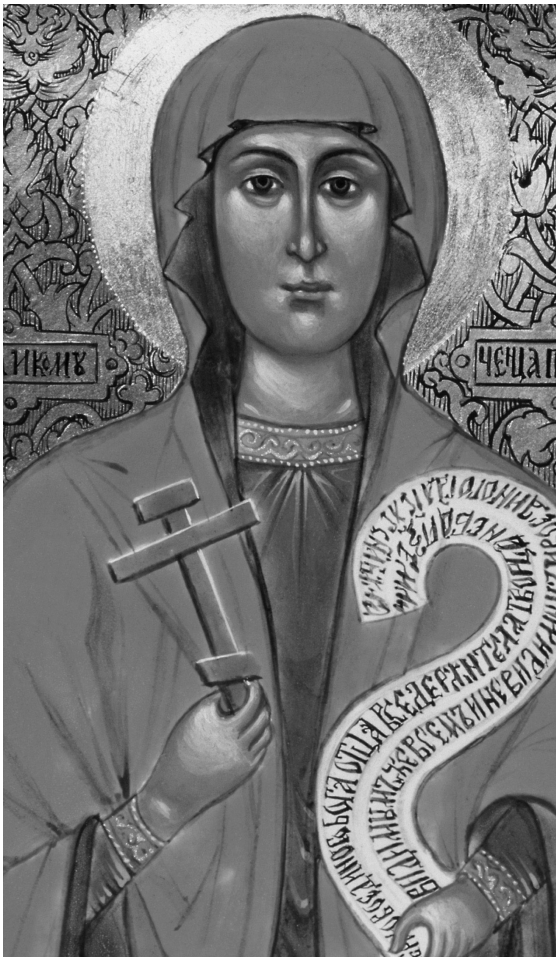

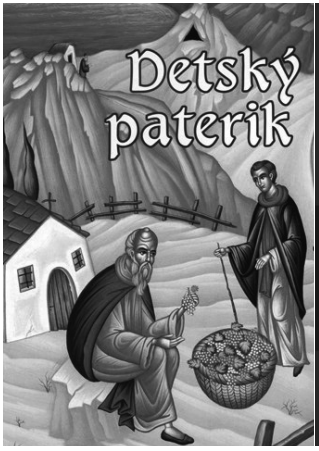

Istina 11 November.indd 6 4. 12. 2014 8:38:28

pohani vzali Paraskevu a predviedli ju pred vládcu mesta, kde ju nabádali priniesť *богомерзкую* obetu pohanskému bohu. S pevnou vôľou a vierou v Boha ctihodná odmietla tento návrh, za čo trpela ohromným mučením: trýznitelia ju priviazali k stromu a mučili jej čisté telo železnými klincami a potom, unavení od týrania, celú zjazvenú až do kostí, hodili ju do žalára. No Boh neopustil svätú mučenicu a zázračne zahojil jej utýrané telo. Kati, nepresvedčiac sa ani týmto Božím znamením, pokračovali s mučením svätej Paraskevy, zavesili ju na strom, pálili fakľami a nakoniec ju sťali. Jej telo pochovali kresťania. Pri moščach (sväté ostatky) veľkomučenice sa uzdravovali mnohí trpiaci.

Pravoslávny národ mal vždy svätú Paraskevu v zbožnej úcte i veľkej láske. S jej pamiatkou sa spája mnoho zbožných zvykov i obradov. Chrámy i malé kaplnky zasvätené svätej Paraskeve sa v minulosti nazývali „Pjatnicami“. Jednoduchý ruský národ nazýval mučenicu Paraskevu „Pjatnica, Pjatina, Petka“. Naši predkovia ikony svätej Paraskevy ozdobovali a preukazovali im nábožnú úctu. Ruskí ikonopisci mučenicu zobrazovali ako prísnu askétku, vysokého vzrastu so žiarivým vencom na hlave. Ikony svätej mučenice ochraňujú manželské a rodinné šťastie. K nej sa modlili aj dievčatá, aby sa skoro a z lásky vydali. Podľa viery Cirkvi je svätá Paraskeva ochrankyňou polí a dobytka, a preto v deň jej pamiatky je obvyklé prinášať do chrámu na posvätenie plody, ktoré sú uložené ako posvätná vec do nasledujúceho roka. Osobitú úctu jej prejavovali aj priemyselníci, obchodníci a cestovatelia. Svätá mučenica je liečiteľkou najzávažnejších duševných i telesných chorôb.

Deň pamiatky svätej Paraskevy je stanovený na deň 28. októbra/ 10. novembra.

Svjataja mučenica Paraskeva, moli Boha o nas!

Tropár, hlas 4:

Premudraja i vsechvaľnaja Christova mučenica Paraskeva, mužeskuju kreposť prijemši, ženskuju že nemošč otverhši, dijavola pobedi i mučiteľa posrami, vopijušči i hlahoľušči: prijdite, telo moje mečom ssecyte i ohnem sožhite, az bo radujuščisja idu ko Christu, ženichu mojemu. Toja molitvami, Christe Bože, spasi dušy naša.

Veličanije:

Veličajem, veličajem ťa, strastoterpece Christova Paraskevo, i čtim čestnoje stradanije tvoje, ježe za Christa preterpela jesi.

Pripravila: **Silvia Knapová**

Zdroje: http://days.pravoslavie.ru/Life/life4604.htm
http://www.paraskeva.orthodoxy.ru/paraskeva.htm

Istina 11 November.indd 7 4. 12. 2014 8:38:28

Prepodobnomučeník Jakov (Jakub) a jeho učeníci jerodiakon Jakov a monach Dionisij (deň pamiatky 1. november /14. november)

Svätý *prepodobnomučeník* Jakov prijal mníšsky postrih na Svätej hore Athos v Dochiarskom monastieri. Potom prešiel do opusteného Iverského skýtu svätého Jána Predchodcu, aby ho obnovil. Zveril sa do rúk duchovníkovi, starcovi Ignatijovi.

Prešiel si rôznymi *poslušanijami* a ťažkou cestou zrieknutia sa seba samého. Božský Jakub získal taký stupeň čistoty, že sa stal hodným nebeských videní. Podobne ako apoštolovi Pavlovi mu boli odkryté rajské príbytky a temnice pekla. Mal dar *prozorlivosti,* t.j. videl aj do najtajnejších zákutí srdca človeka a poznal tajné myšlienky tých, ktorí k nemu prichádzali. Od Boha získal aj dar uskutočňovania zázrakov.

Keď prepodobný Jakub so svojimi učeníkmi navštívil Etóliu, uskutočňoval mnoho zázrakov, uzdravoval chorých a učil národ. K prepodobnému prichádzalo mnoho ľudí. Tureckej vrchnosti sa to nepáčilo, a preto využili lživé obvinenie proti svätému Jakubovi. Obvinili ho, že zhromažďuje národ a môže uskutočniť povstanie. Usilovali sa preto prinútiť svätého Jakova zrieknuť sa Pravoslávia. Svätý Jakov a obaja jeho učeníci, jerodiakon Jakub i mních Dionisij, vytrpeli niekoľkodňové mučenia a mučenícky ukončili svoju pozemskú púť 1. novembra 1520.

Sväté *mošči,* pri ktorých sa udiali nespočetné zázraky, boli prenesené a uložené v monastieri svätej *Anastasie Uzorešiteľnicy* v mestečku Galatisa neďaleko Solúna. Sláva a zvesť o zázrakoch svätých ostatkov *prepodobnomučeníkov* onedlho zhromaždila na tomto mieste početné bratstvo (do 100 mníchov). To sa stalo pri igumenovi *prepodobnom* Feonovi (jeho pamiatku si pripomíname 5./18. apríla), ktorý bol tiež žiakom *prepodobného* Jakuba.

Molitvami prepodobnomučenikov Jakova, Jakuba i Dionisija, Hospodi Isuse Christe pomiluj nas!

Pripravil: **inok Alexander Haluška**

Zdroj: pravoslavie.ru

Istina 11 November.indd 8 4. 12. 2014 8:38:28

„Ozerjanskaja“ ikona Božej Matky sa zjavila v 16. storočí v obci Ozerjany. Pri tejto ikone sa začalo diať množstvo zázrakov. V roku 1794 bola ikona prenesená do Kurjažského monastiera, ktorý je postavený na vysokej hore. Pre množstvo modliacich sa, ikonu každý deň prenášajú do chrámu svätého Onufrija, ktorý je postavený pod horou na prameni. Prameň sa nachádza pod prestolom. Voda je zvedená do neďalekých kúpeľov, kde sa mnohí uzdravujú z rôznych chorôb. Pred ikonou sa modlia za ochranu rybárov a poľovníkov.

Sviatkovanie: 30. septembra/13. októbra a 30. októbra/12. novembra.

Modlitba:

Ot sujetý žitéjskija vozníkše i umá svojehó pómysly vo jedíno sobrávše, ko Tvojéj, Bohoródice, ikóňi óči dúš i ťilés nášich vozdvizájem i Tebé vzyvájem síce: ne ostávi, Prečístaja, nás nemoščných vo hrísich nášich rastľítisja, ne popustí zlómu démonu dúšy náša ot Sýna Tvojehó v débri strastéj othnáti, no pomozí nám Tohó zápovidi prísno pámjatovati, da nižé blúdnym vozbešénijem sebé predajém, nižé drúh drúha zlóboju uhryzájem, no jákože dnés, svjátyňi Tvojéj predstojášče, o ispravléniji žitijá nášeho révnostiju raspaľájemsja, táko i ót chráma Tvojehó v domá svojá otšédše, sijé dóbroje namírenije sochraníti potščímsja. Po sích žé i ťilésnyja náša núždy utolí, i hóresti Tvojéju molítvoju iscilí, Vsepítaja. Vímy, jáko podobáše nám páče vsjá sijá blahodúšije preterpiváti i tóčiju o terpíniji v skórbech Hóspoda prosíti; no ponéže iznemohájut v pečálech dúšy náša i pómysly unýnija nášu kolébľut víru, sehó rádi v sokrušéniji serdéc k Tebí síce vzyvájem: jákože bezčíslennyja boľáščija stradáľcy iscilíla jesí i skorbjáščija uťíšila jesí, táko i nás pred čudotvórnoju Tvojéju ikónoju pripádajuščich i v skórbi Tebí moľáščichsja uslýši, i vsích prošénija vo blahóje ispólni, boľáščim zdrávije, skorbjáščim uťišénije podajúšči, vo vražďí súščim mír ot Bóha nisposylájušči, somňáščimsja žé víry utverždénije. Uslýši hríšnyja rabý Tvojá, Prečístaja, vozdvíhni nás na blahodárstvennoje Tí slavoslóvije, da umnóžitsja víra ľudéj Tvojích, da proslávitsja v ních Tvojé zastuplénije, da táko Cárstvije Sýna Tvojehó posreďí nás utverdítsja, Jemúže podobájet vsjákaja sláva, čésť i poklonénije, so Beznačáľnym Jehó Otcém i Presvjatým i Blahím i Životvorjáščim Dúchom, nýňi i prísno i vo víki vikóv. Amíň.

Pripravila: **Juliána Polakovičová**

Zdroj textu: http://iconworld.ru/products/50

Istina 11 November.indd 9 4. 12. 2014 8:38:28

Nasledujúci tretí verš piateho žalmu je obsahovo zviazaný s predchádzajúcim a tvorí jeho významové dokončenie. Zopakovanie slov, resp. použitie podobných slov ako v prvom verši nie je zbytočné, no, naopak, označuje silný stav Dávidovho modlitebného ducha a jeho dlhodobé prebývanie v modlitbe.

5, 3 – Ѵонмѝ гла́сꙋ моле́нїѧ моегѡ̀, ц҃рю̀ мо́й и҆ бж҃е мо́й: ꙗ҆́кѡ къ тебѣ̀ помолю́сѧ, гдⷭ҇и. – Vnímaj hlas mojej modlitby, Kráľu môj a Bože môj, lebo k Tebe sa pomodlím, Hospodine – V tomto verši kráľ Dávid pridáva aj vyznanie svojej neoblomnej viery a vyjadrenie svojej veľkej lásky k Bohu slovami „Kráľu môj a Bože môj“, aby tým prvým oslovením vyjadril nádej na rýchle dostanie toho, o čo prosí; a tým druhým oslovením, aby ukázal svoju pokoru, že nie je len Božím služobníkom, no stvorením, ktoré je na Ňom závislé a bez Neho nemohúce vykonať nič. Potom dodáva, „lebo k Tebe sa modlím, Hospodine“, čím poukazuje na príčinu, prečo prosil, t.j. aby nebol vypočutý – nikým iným, iba svojím Bohom. Dávid sa chce modliť, no stará sa, aby Boh vzhliadol na jeho modlitbu, aby ju vypočul a naplnil.

Tento verš je vyjadrením obzvlášť veľkej viery Dávida vo vypočutie Bohom. Zdalo by sa, že jeho slová sú urážlivé, veď Boh predsa vie, že bude prosiť a aj o čo bude prosiť. Sám Christos to povedal: „A dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe“ (Mt 21, 22). No Dávid nevyslovuje urážku Boha či obvinenie, že ho nevypočuje, ale práve naopak, vyjadruje vieru, že bude vypočutý.

„Vnímaj hlas mojej modlitby“ – Vnímaj hlas, t.j. vypočuj slová. Neznamená to, že Boh má uši, aby počul. Sväté Písmo na obrazné vyjadrenie doslovného zmyslu svojho obsahu, napr. o Bohu, často využíva naturomorfizmy, antropomorfizmy a antropopatizmy. Tu je použitý antropomorfizmus, čo sú výrazy, ktoré opisujú Božiu činnosť, skutky a vlastnosti tak, že sú Bohu pripísané také telesné časti, aké majú ľudia – napríklad srdce (Oz 11, 8), oči (Ž 10, 4), nohy (1Mjž 3, 8), ústa (4Mjž 12, 8), svaly (2Mjž 15, 16), prsty (5Mjž 9, 10), uši (Ž 5, 3), tvár (Ž 4, 7) atď. Teda hlas modlitby môžeme chápať ako vnútorný hlas, lebo modliaci sa musí byť vonkajším aj vnútorným rozpoložením pokorný.

„Kráľu môj a Bože môj“ – Takto sa s prosbou obracia k Bohu: po prvé ako ku Kráľovi, ktorý sa dobre stará o svojich poddaných a chce plniť ich dobré želania, a po druhé ako k Bohu, pred ktorým nestojí ako jeho služobník, ale ako bezvýznamné stvorenie, ktoré samo osebe nič nezmôže, je plne závislé na Bohu, čím úplne vyjadruje svoju pokoru pred Bohom a oddanosť Jeho blahej vôli. Dávid akoby hovoril: Ty si môj jediný Boh a Kráľ, ktorý sa o mňa stará, Stvoriteľ všetkého, Vládca nad všetkým. Všetky modly som zavrhol alebo zavrhla, ak vezmeme do úvahy, že prorok hovorí prorocky v mene Cirkvi.

„Lebo k Tebe sa modlím, Hospodine“ – Svätý Ján Zlatoústy hovorí, že Dávid nepovedal len vypočuj hlas mojej modlitby, no pridal aj modlím sa

Istina 11 November.indd 10 4. 12. 2014 8:38:28

k Tebe, čím poukázal na adresáta modlitby. Modliaci sa nemá používať slová obviňovania; kto sa modlí za zlé pre nepriateľov, ten je viac tým, kto obviňuje, než tým, kto prosí. Prorok dobre zložil svoju modlitbu a urobil ju tak hodnou k prijatiu. Tak aj my, keď sa modlíme a chceme byť vypočutí, najprv sa pripravme, aby naša modlitba bola naozaj modlitbou, a nie obviňovaním. Robme tak podľa príkladu žalmistu a potom ju prednesme Bohu.

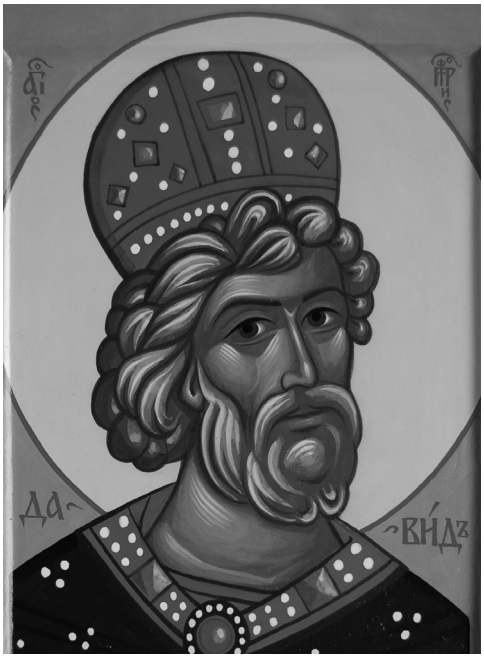

Slová tohto verša žalmu boli inšpiráciou k mnohým modlitbám Cirkvi, v ktorých sa často objavujú prosby o vypočutie nášho modlitebného hlasu, nášho modlitebného vzývania. Aj ďalšie žalmy obsahujú podobné vzývania, napr. Ž 83, 85, 140, 144 a iné.

Pripravil: **protodiakon Ján Husár**

Použitá literatúra:

Афанасий Великий, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОРИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

Толковая Псалтирь с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

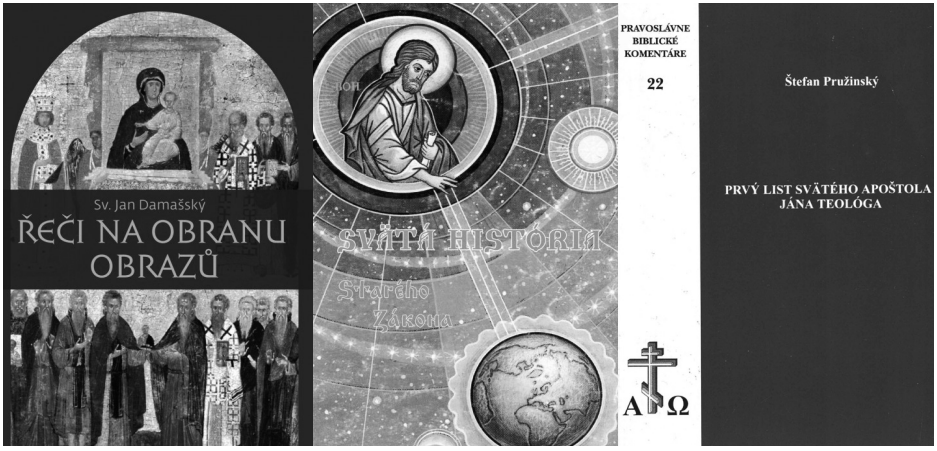

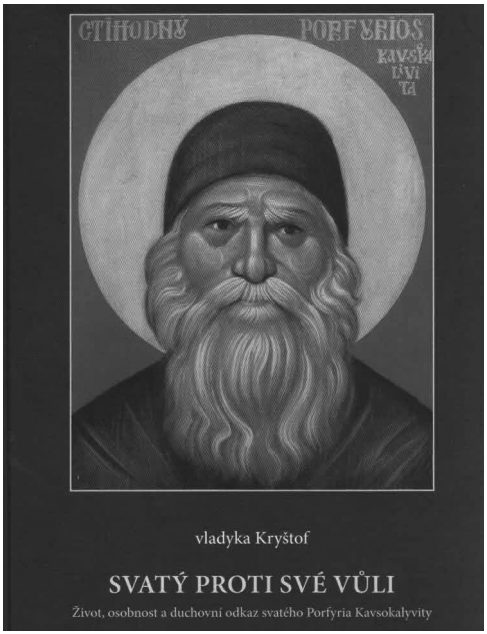

Všem, kteří svatého Porfyria osobně pozali, se jevil jako vtělená svoboda, kterou ctí křesťanství. Starec nikdy nikoho k ničemu nenutil. Nikdy nesouhlasil s ničím, co by člověku vzalo svobodu. V jeho svaté duši přebývalo milosrdenství a dobrá vůle pro celý svět.

Svobodný projev, který svým chováním umožňoval bližním, byl nejlepším způsobem, jak mohl každý sám poznat, že je na špatné cestě.

Svatý Porfyrios si vážil každého, kdo k něu přicházel, i když věděl, že je obtížen velkými hříchy. Skrytě se za všechny modlil, aby si sami uvědomili své chyby a začali milovat Krista. Tiše snášel i chybná rozhodnutí svých duchovních dětí a poskytoval jim prostor, aby samy poznaly své omyly. Všem jim přál, aby byly jako on, aby mohly čerpat z daru Boží milosti. Čekal, až každý začne svobodně na sobě pracovat a postoupí výše na duchovním žebříku.

Svatý Porfýrios nikdy nikomu nevyprávěl o Kristu, pokud ho o to sám nepožádal. Nebyl v tom žádny skrytý egoismus: bral vážně svobodu druhých. „Modlím se," říkal, „ za všechny, ale nikdy o tom nemluvím. Přál bych si, aby se jejich duše otevřela a poprosili mě o to sami.

Proto se lidé často divili, že jim nic o Bohu neříká. Omlouval se, že tak činí

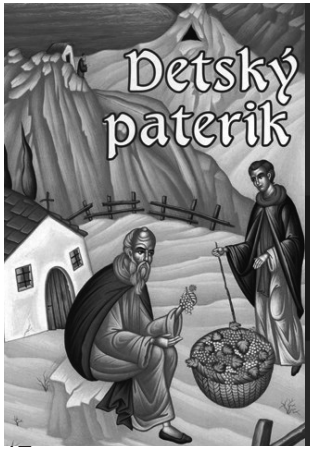

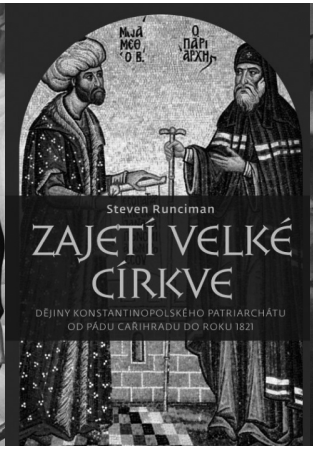

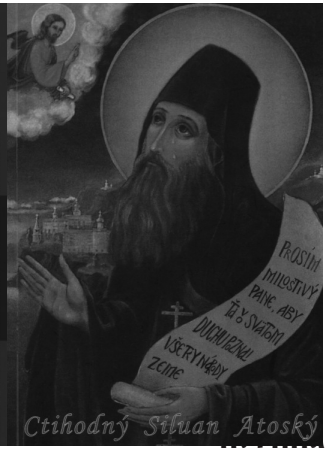

ne z neúcty, ale z úcty k nim. Když jej pak o duchovní slovo poprosili, mluvil k nim s radostí a ochotně vysvětloval základy křesťanské víry.

V monastýru v Kallisii konal otec Porfyrios svatohorská celonoční bdění. Když jednou takto slavil se svými blízkymi svátek svaté Padesátnice, zdůraznil právě svobodu projevu Svatého Ducha slovy: „Nyní by rád Svatý Duch vešel do vašich srdcí jako kdysi do srdcí svatých apoštolů, ale ctí vaši svobodu, nechce vás "znásilnit". Čeká, až mu sami otevřete dveře, pak vejde do vaší duše a promění ji."

Tato stacova myšlenka připomíná úryvek ze Zjevení Janova: „Hle, stojím přede dveřmi a tluču" (Zj 3,20).

Bůh k nám přichází teprve tehdy, když vroucne poprosíme: „Utěšiteli, Duchu pravdy, přijď a usídliž se v nás." Kdo tuto modlitbu takto vysloví, pozná, jak Bůh ctí naši svobodu. Starec k tomu dodával: „Bůh ctí i naši vůli. Cokoli děláš, dělej, protože to chceš, svobodně, odpovědně a s radostí."

Jednoho nedělního rána šel otec Porfyrios s jedním svým známým na bohoslužby do místního chrámu. Cestou potkali mladíky, kteří měli namířeno do kavárny. Starcův průvodce jim za to vyhuboval, protože se jako křesťané měli účastnit bohoslužeb. Mladíci se mu však vysmáli a šli dál. „Dobře jsem jim to řekl, otče?" zeptal se vesničan otce Porfýria. K jeho velkému údivu mu však starec odpověděl: „Vůbec jsi jim to neřekl dobře!"

Přišli do chrámu a po nějaké době dorazili také mladíci, které potkali cestou. Známý otce Porfyria zářil nelíčenou spokojeností. Po svaté liturgii se hned přitočil k otci Porfyriovi a zašeptal: „Vidíš, řekl jsi mi, že jsem k nim nepromluvil dobře. Ale oni vzali má slova vážně a do chrámu přišli." Starec mu však s úsměvem vysvětlil, že se za ně tiše modlil, a proto sami po určitém váhání přišli.

Autor: **vladyka Kryštof**

Z knihy „Svatý proti své vůli
Život, osobnost a duchovní odkaz svatého Porfyria Kavsokalyvity"

Istina 11 November.indd 13 4. 12. 2014 8:38:30

Pán Konštantín ... ma poprosil, aby som povedal starcovi Paisijovi, aby sa pomodlil za chlapčeka jedného jeho známeho, ktorý bol dlhé roky nevládny, aby ho Boh uzdravil. Prišiel som k starcovi, odovzdal mu túto prosbu a zároveň som sa ho opýtal: - Otče, čo hovoríte, môže sa toto dieťa uzdraviť?

A starec mi rozpovedal nasledujúce:

- Jedno dievčatko z Tesalie pri havárii utrpelo vážne poškodenie mozgu, a keď stratilo vedomie, bolo „klinicky mŕtve." Všetci lekári rozhodli, že z ľudského hľadiska je nemožné, aby sa prinavrátilo do prirodzeného stavu a že rodičia musia očakávať smrť.

Keď sa už vytratila ľudská nádej, ktosi povedal rodičom dieťaťa o starcovi a nabádal ich, aby ho navštívili a poprosili ho za svoju dcéru.

Otec sa rozhodol prísť na Svätú Horu. Navštívil starca, porozprával im o svojom probléme a naplnený zvedavosťou sa opýtal:

- Otče, všetci lekári sa vyjadrili, že nie je možné, aby sa dieťa prinavrátilo do predošlého zdravého stavu a povedali nám, aby sme čakali to najhoršie. Čo hovoríte, existuje nejaká nádej, môže Boh urobiť niečo?

Vtedy mu starec povedal:

- Už tak viac nehovor, lebo je to rúhanie. Pýtaš sa, či Boh, ktorý učinil celého človeka a ktorý povedal, že dokonca aj z kameňov môže urobiť ľudí, môže urobiť niečo? Stvoriteľ všetkého nebude mať jeden malý náhradný diel? Pre Neho neexistuje nič ťažké a nemožné. „Pre Boha je všetko možné." Ťažké je, aby sme my vyhnali nevieru, ktorá nás ovláda a aby sme Mu bez pochybností uverili. Preto sa s vierou modlite k Christovi, bez pochybností a nestrácajte nádej v Neho, pretože dôvod, kvôli ktorému Boh dovoľuje, aby sme zúfali, je tento: všetku našu nádej máme upriamiť k Bohu. Táto nádej na Boha nás nikdy nezahanbí a vopred ťa uisťujem, že sa uzdraví!

Otec dieťaťa odišiel a zachoval slovo starca. Po určitom čase oznámil starcovi, že zdravotný stav dievčatka sa postupne zlepšuje a neskôr sa úplne uzdravilo. Teraz pracuje a všetci lekári sa divia, ako sa dievčatko zachránilo od istej smrti, ktorú oni považovali za neodvratnú skutočnosť.

- Preto, - hovorí starec Paisij, - aj tomuto povedz, aby mal vieru v Boha, a jeho chorý brat sa uzdraví.

Raz starec Paisij riekol:

- Keď som bol ešte mladý a býval som v jednom monastieri, poslali ma z monastiera k istému starcovi, čo žil v neďalekej kélii, presvedčiť ho, aby prišiel do monastiera, kde sa o neho budeme starať. Odišiel som teda a povedal mu:

- Otče, je už ťažké, aby si sa o seba sám staral, lebo budeš mať ťažkosti. Poď k nám a my sa o teba postaráme. Čo povieš, pôjdeš? A starec mi odpovedal:

- Hovorím, otče Paisij, že Boh, ktorý sa stará a dbá o maličkých červíkov, kŕmi ich a žijú, o mňa, jedného veľkého červa, sa nepostará?"

Pripravila: **Zuzana Sadilková**

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

Istina 11 November.indd 14 4. 12. 2014 8:38:30

Milé deti, v tomto čísle Istiny sme si pre Vás pripravili zopár úloh. Veríme, že sa niečo nové naučíte. Úlohy nám zašlite, prosím, do redakcie Istiny najneskôr do 31. 12. 2014. Vyžrebovaný výherca bude odmenený. Prajeme Vám veľa úspechov!

1. Prepíšte básničku od Ľudmily Šandalovej písanými písmenkami:

Nikolaju Čudotvorcu

Pošeptaj mi, anhelyčku,
jak tŷ budeš znaty,
koly bude bilŷj sňižok
drahu pristeľaty.

Či rŷchtujuť braťa tvoji
sankŷ zo dzvonkami.
Či konyčkŷ zaprjahnutŷ
pri nebesňij braňi.

Anhele mij, na oblačok
nezabuď kľopkaty.
Čižemky už pripravenŷ,
ja budu čekaty.

U mojim serdeňku
molytvu maleňku
budu hotuvaty.
A z tobov, mij stražnyčku,
Nikolaju - Čudotvorcu
chvalu vospivaty.

Istina 11 November.indd 15 4. 12. 2014 8:38:30

2. Nájdi ku každému menu správnu udalosť:

Mária

Joakim

Kňazi

Anna

Gabriel

Jozef

Nazaret

Svätí

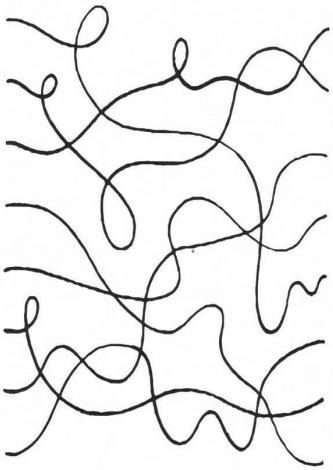

prijali Máriu do chrámu.

bol čestný a veriaci človek.

je mesto, kde býval Jozef.

povedal Márii: „Narodí sa ti Syn a dáš Mu meno Isus.“

bola Christova matka.

sú našimi príkladmi.

žil s nádejou na Božiu pomoc.

bola matkou Márie.

3. Priraď správne vety k ikone:

- Niekoľko rokov žila v chráme a slúžila Bohu.
- Dlhý čas žil na púšti v pôste a modlitbe.
- Volal ľudí, aby sa kajali zo svojich hriechov.
- S pokorou ochotne prijala Božie rozhodnutie porodiť Jeho Syna.
- Pripravoval ľudí na prijatie Mesiáša.
- Bol zabitý kráľom Herodesom.

4. Vymaľujte obrázok:

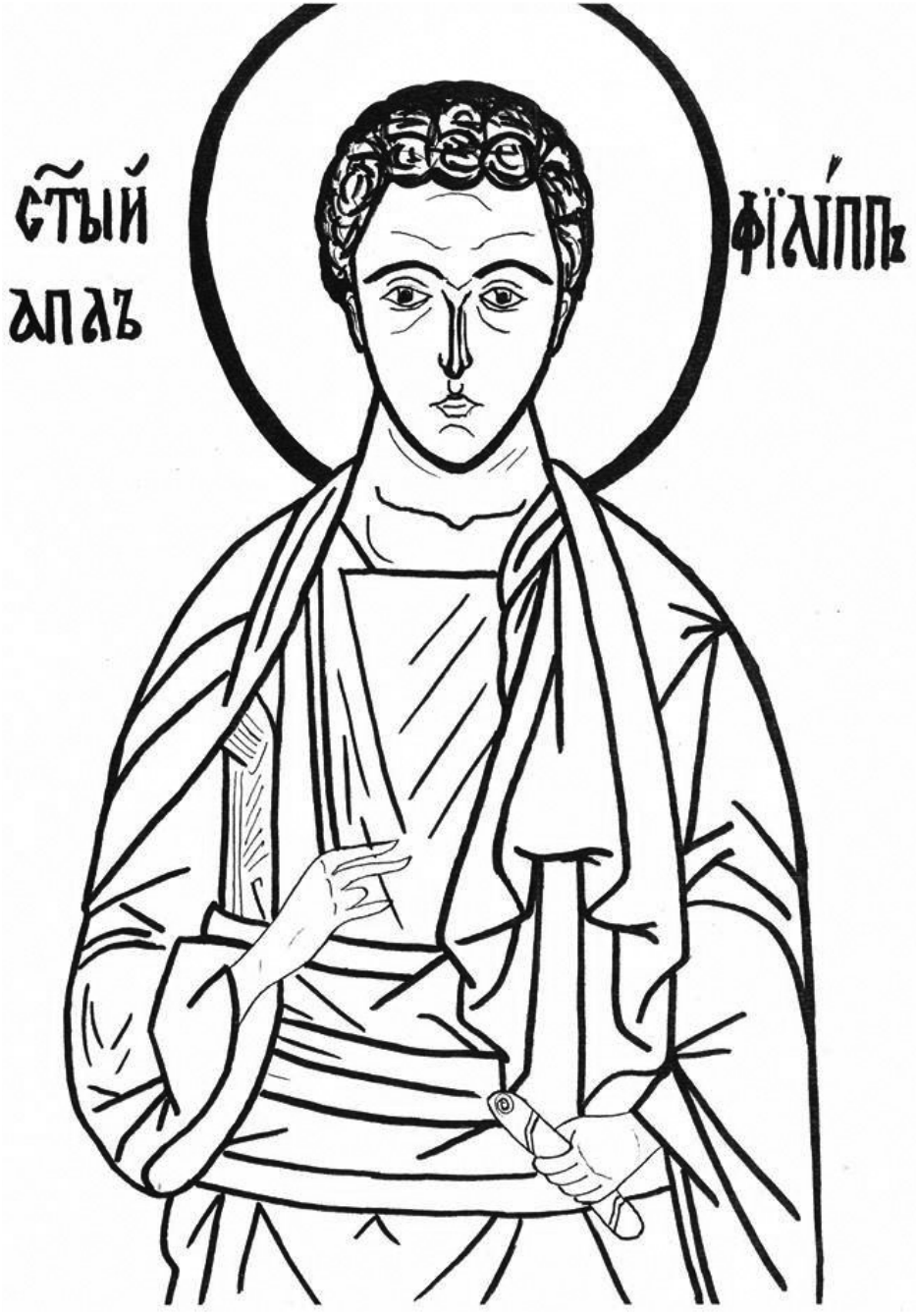

Istina 11 November.indd 17 4. 12. 2014 8:38:30

5. Vymaľujte obrázok:

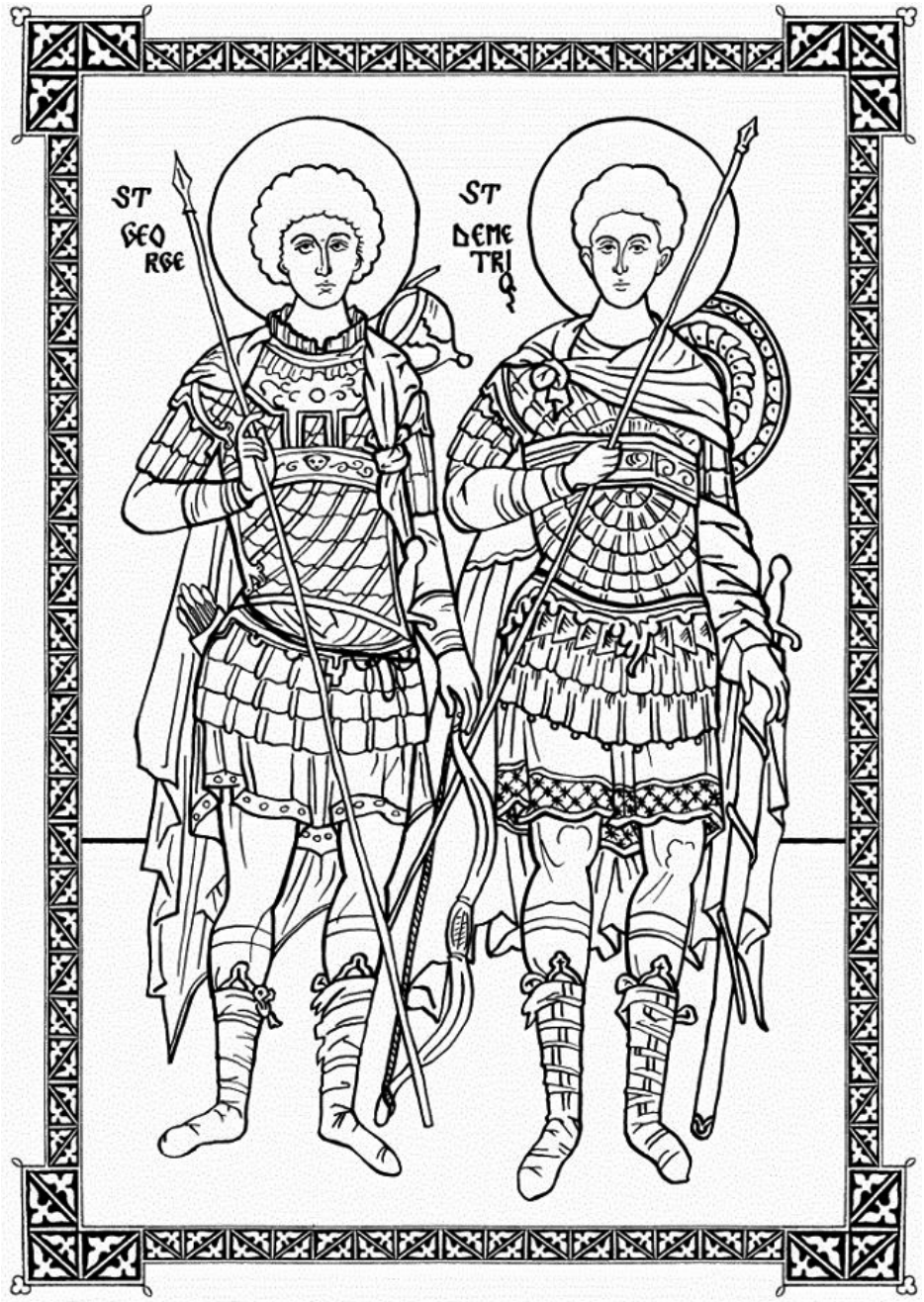

Pripravili: **Anička Feďová a Lenka Havajová**

Zdroj: Pracovný zošit z náboženskej výchovy pre 4. ročník ZŠ, Ján Zozuľak - Viera Zozuľaková

Istina 11 November.indd 18 4. 12. 2014 8:38:30

Beseda. Nechváľme sa, bratia, tým, čo nie je v našej moci. Čas a roky zobral Hospodin pod svoju moc a On nad nimi vládne. Iba jediný Boh vie, či nás zajtrajší deň pričlení k živým alebo k mŕtvym. Niektorí zomreli v predvečer dňa svojej svadby; iní zase zišli do hrobu v predvečer dňa svojej kráľovskej korunovácie. Nech preto nikto nehovorí: zajtra bude najšťastnejší deň môjho života: zajtra vstupujem do manželstva! Alebo: zajtra budem korunovaný za kráľa! Alebo: zajtra idem na veľkú hostinu! Alebo: zajtra budem mať veľký zisk! Ó, nech nikto nehovorí o šťastí zajtrajšieho dňa. Hľa, ešte tejto noci môže vyjsť duša z tela a ocitnúť sa medzi čiernymi démonmi a colnicami! Ešte tejto noci sa môže človek odlúčiť od svojich príbuzných a priateľov, od bohatstva a cti, od slnka a hviezd a ocitnúť sa v úplne neznámej spoločnosti, na nevídanom mieste, na neočakávanom súde. Namiesto toho, aby sme sa chválili zajtrajším dňom, radšej sa modlime k Bohu, aby nám dal každodenný chlieb. Možno je dnešný deň pre nás posledný na Zemi. Preto je lepšie, aby sme tento deň strávili v pokání za všetky minulé dni nášho života na zemi, ako by sme márnivo fantazírovali o zajtrajšom dni, o dni, ktorý nám možno nikdy nesvitne. Márnivé fantazírovanie o zajtrajšom dni nám neprinesie žiaden úžitok, ale, naopak, pokánie s plačom nás môže za jeden deň zachrániť pred večným ohňom. Hospodine spravodlivý, spáľ v nás nerozumnú márnivosť. Tebe je sláva a vďaka na veky. Amiň.“

Preklad zo srbčiny: **prof. Peter Soroka**

Zdroj: Sv. Nikolaj Velimirovič, Ochridský prológ

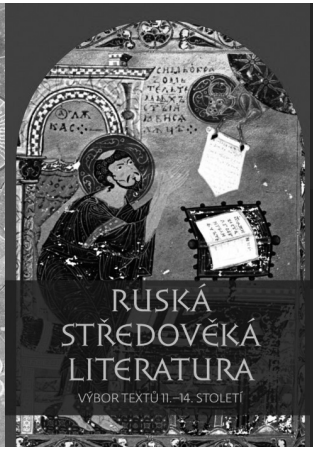

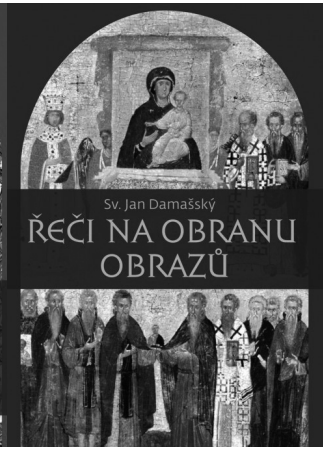

Otázka: „Sláva Isusu Christu! Chotil by jem sa oprosity, jaku duchovnu literaturu by mal pravoslavnyj virujuščij čitaty? Ci je dajaka postupnost, podľa kotroj by sobi mal čelovik vyberaty duchovnu literaturu, alebo je to jedno. Je na to dajake pravilo? Jake knihy suť vhodny pro bežnoho čelovika? Spasi Hospodi!

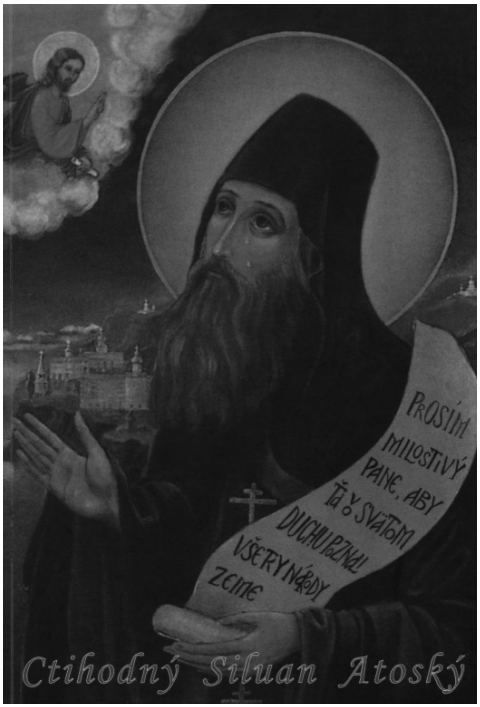

Odpoveď: „Slava na viki Bohu! Jak hovorit apostol Pavel, čelovik mat piti perše duchovne „moloko“ a až potom „tverdyj pokrm“, to znamenat, že je dobre čitati zo začatku jednoduchu, ale dobru literaturu. A jak najdeme abo spozname dobru literaturu? Jak hovorit Isus Christos, dobre ovocie rosne iba na dobrym stromi, abo jak hovorit apostol Jakov, solodka voda može vyjti len zo solodkoho prameňa, to znamenat, že ket chceme dobru knižku, treba ju hledati od takoho autora, kotryj je sam dobryj, zbožnyj a čistoho života. Čitati knižky je potribne o takich ľuďoch a od takych ľuďoch, kotry podľa Svjaščenoho Pisanija sut bezuhonny, žijut virni v jedinom Bohom blahoslovenom manželstvi, sut terezvy, rozvažny, slušny, pohostinny, skromny, schopny učiti, znajut dobri vesti svoju domacnost, diti trimut v poslušnosti a v celkovej mravnej čistoti, v čistom svedomí a poriadni si vykonavajut svoju službu, ne pijani, ne bitkary, ne neznašanlivy, ne chamtivy po piňazoch, ne taky, što byli išči lem nedavno pokreščeny, abo vedut dvojzmyselny a neslušny reči (1Tim 3, 2-10. 12-13). Ženy v Cerkvi nemajut blahoslovene učiti, ale možut a majut poučati napriklad diti, takže keby išlo o ženy, majut to byti ženy, kotry sa slušni oblikajut, sut skromne, zbožne, robjat dobre skutky, neodmietajut mati diti, starajut sa o rodinu vo viri, laski a svjatosti, sut slušne, ne klevetlive, virne, poslušne svojim mužom, žijut čistym životom v strachu Božom, majut tichyj a pokojnyj duch, nemajut zaľubu v zapletenych vlasoch, navešanom zlati, perloch a preoblikani drahoho oblečiňa, sut dobre a nesut bojazlive (1Tim 3, 11; 1Pt 3, 1-6). A teras sa pokušu otpovisti na otazku, jake konkretne knižky by jem odporučal čitati bežnomu pravoslavnomu christijanovi tu u nas na Slovensku. V peršom radi sut to knižky od svjatych abo o svjatych ľuďoch. Na našej bohosloveckej fakulti je možne

Istina 11 November.indd 20 4. 12. 2014 8:38:31

kupiti knižky o životi a poučiňoch sv. Sergeja Radonežskoho, sv. Serafima Sarovskoho, sv. Nikolaja Serbskoho, sv. Siluana Afonskoho a sv. Nektarija. Bylo ich oveľo vecej (sv. Nikodyma Svjatohorskoho, sv. Izaka Syrskoho, sv. Arsenija Kapadockoho), ale už sa poprodali. Dalej by jem odporučal knižky o starcovi Paisijovi Svjatohorskom, knižku Raj v duši, knižky o cerkovnych dejinach, knižky, v kotrych je vysvitlena Svjata Liturgija, cerkovny svjata a Svjate Pismo ot viacerych autorov. Što sa tykat samotnoho Svjatoho Pisma, momentalni je najvhodnijšou knižkou v slovenčini „Biblia s ikonami“, kotru je možne kupiti v internetovom obchodi Slovenskej biblickej spoločnosti (http://www.biblickaspolocnost.sk/obchod/Biblia-s-ikonami-_p-908_#ts1). Obsahuje vyber najvažnijšych udalosti zo Staroho i Novoho Zakona a ku každej udalosti je tam krasna pravoslavna ikona v tak trochu detskom štili ot pravoslavnej autorki z Grecka. Kto znat po ruski, tomu by jem odporučal velike množstvo jednoduchich a milych článkov na internetovych strankach Sritenskoho monastyra v Moskvi (www.pravoslavije.ru) a Jelisavetinskoho monastyrja v Biloruskom Minsku (www.obitel-minsk.by). Veľo dobrych ruskich knižok aj s textom v elektronickej podobi sa dast najti na stranki www.wco.ru a www.azbyka.ru/otechnik. Na konec by jem chtil spomnuti slova svjatoho Kozmu Etolskoho, kotryj pravoslavnomu narodu želal, žeby dobrych škol (a s tym aj dobrych knižok) bylo vecej jak studňoch, lebo bez studňoch zahyne lem tilo, ale bez vzdelanosti aj tilo aj duch naroda.“

S ľuboviju vo Christi
prot. Štefan Pružinský, ml.

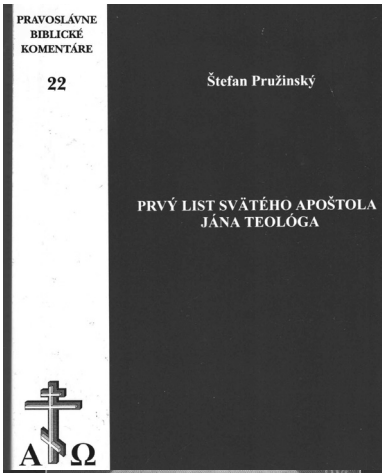

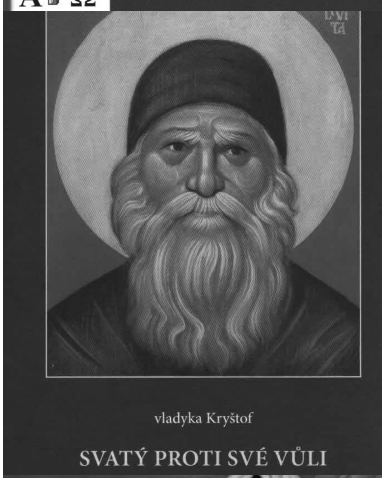

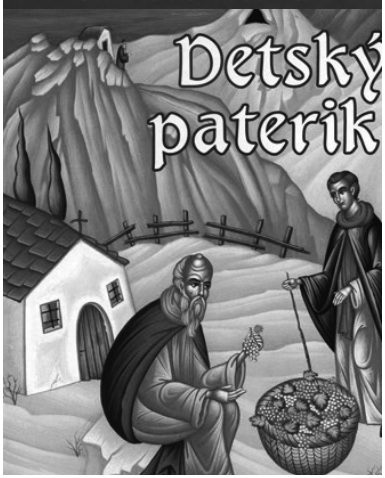

Istina 11 November.indd 21 4. 12. 2014 8:38:31

Predtým, ako začneš jesť a piť, pros Boha o požehnanie

Keď chceš jesť a piť, vzývaj meno Božie a pros požehnanie na tvoje jedlo a pitie a hovor: „Pane, požehnaj.“ Počas jedenia rozmýšľaj o tom, že chceš jesť dobro tvojho Pána a chceš mať z jedla pôžitok. Všetko dobro je Božie a je povedané: „Pánova je zem a všetko žijúce na nej“ (Ž 23, 1). Ten, kto vlastní cudzie, ukradnuté alebo nečestne nadobudnuté, nech neprosí o Božie požehnanie, pretože tu nie je vhodné vzývať meno Božie. Podobne nech nevzývajú meno Božie tí, ktorí sa chcú opiť, pretože Boh zakazuje opilstvo.

Maj rád Sväté Písmo a rozmýšľaj o ňom

Božie Slovo je Písmo, ktoré nám dali proroci a apoštoli. Máš milovať Boha, lebo Slovo je slovo Božích úst. Keď miluješ Boha, miluješ aj Jeho slovo, ktoré je Jeho posolstvo a to patrí nám, nedôstojným, je to Jeho veľký dar, ktorý sme dostali kvôli našej spáse. Keď miluješ Toho, ktorého nám poslal, miluj všetko, čo ti posiela. Slovo Božie bolo dané mne, tebe a každému z nás od Boha a každý, kto sa chce skrze neho spasiť, bude spasený. Keď ti pozemský kráľ napíše list, tešíš sa mu, čítaš ho s láskou a radosťou. O koľko viac je nám drahšie Písmo Kráľa Nebeského! Preto ho miluj a čítaj s láskou. Písmo nám bolo dané nie preto, že bolo napísané, ale kvôli tomu, aby sme ho čítali, duchovne sa z neho poučovali, aby sme sa upevňovali na ceste spásy, zlepšovali svoju morálku a žili tak pravdivo, ako nás Božie Slovo učí a aby sme žili podľa Boha. Keď chceš byť skutočným kresťanom, mal by si žiť podľa pravidiel Jeho Slova, lebo ono je semeno Božie. Preto v nás má rásť plod z tohto semena, t. j. svätý nebeský život. Inak bude o nás svedčiť na strašnom Christovom súde. Preto ži tak, ako učí Božie slovo a vždy sa zdokonaľuj.

O nerozumnom napodobňovaní iných

Nenapodobňuj ľudí, ktorí konajú nerozumne. Lebo ich napodobňovaním sa kazíš, môžeš sa stať nemravníkom a takým počínaním rozmnožuješ zlo a stráca sa zbožnosť. Vnímaj a počúvaj, čomu ťa učí Božie slovo.

Kto sú kresťania v tomto svete

Skutoční kresťania žijú v tomto svete ako pútnici, privandrovalci a svojimi duševnými očami sa pozerajú do Nebeského Kráľovstva a snažia sa ho dosiahnuť. Buď aj ty v tomto svete pútnikom a privandrovalcom, obracaj sa stále k svojej Nebeskej Krajine a snaž sa ju dosiahnuť. Svet so svojimi pokušeniami ťa omrzí. Kto hľadá večné blaženstvo a praje si ho dosiahnuť, ten opovrhuje všetkým dočasným, aby pri hľadaní dočasného nestratil večné.

Maj vždy múdru starosť o večný život

Náš Stvoriteľ nás stvoril pre večný život a Božím Slovom nás volá k nemu. Sme obnovení svätým krstom. Isus Christos, Syn Boží, preto prišiel na tento

Istina 11 November.indd 22 4. 12. 2014 8:38:31

svet, aby nás pozval a priviedol do večného života. Preto tvojou najhlavnejšou túžbou a prianím je to, aby si dosiahol večný život. Bez tejto snahy je všetko ostatné nič, i keby si vládol celému svetu. Čo ti bráni dosiahnuť večný život? Je to hriech, vášeň a túžba po svetských márnostiach. Chráň sa toho všetkého dočasného, aby si nestratil večné.

Dočasný život si chrániš, hoci vieš, že raz ho musíš opustiť. Robíš všetko preto, aby si oň neprišiel. O to viac by si si mal chrániť večný život a všetko svoje úsilie upriamiť na to, aby si nestratil večný život, lebo všetko dočasné v porovnaní s večným nie je ničím. Snaž sa pristupovať k večnému životu ako k tvojmu dobru, chráň sa všetkého, čo ti zatvára dvere do večnosti. Ľudomilný Boh chce tvoju spásu, praj si to aj ty a budeš spasený. Ako sa hladný snaží najesť a smädný napiť, tak aj ty sa tak snaž a dostaneš to, čo si želáš.

Tých kresťanov, ktorí sa v tomto živote snažia o ctižiadosť a sú sebavedomí, tých nenapodobňuj. Oni zabudli, že Christos, Boží Syn, za nich trpel, zomrel a svojou smrťou, svojím utrpením otvoril dvere do večnosti a pozval ich k sebe. Oni si prajú len to, čo vidia, čo hľadajú a čo nevidia, to si neželajú a nesnažia sa o to. Každý deň ako Adam v raji naťahujú ruky k chránenému stromu, prijímajú jeho hriech a vzďaľujú svoje srdce od Boha. Sú ako Židia, ktorí odišli z Egypta a srdcom sa znovu obrátili k Egyptu, priali si egyptské jedlá, a preto sa na nich Pán nahneval.

Kresťania sa cez svätý krst zbavili diabolského väzenia ako Izraeliti faraónovho zajatia a boli povolaní k večným blahám. Srdcom sa však odkláňajú a ťahá ich to k svetskému a materiálnemu, zanechávajú večné a hľadajú svetské. Preto sa na nich Pán pohneval, preto budú potrestaní nie dočasne, ale večne. Kresťanské dobro a dedičstvo, česť a sláva, bohatstvo, všetko toto nie je v tomto svete, ale v budúcej Nebeskej Vlasti. Tam sú všetky blahá, ktoré pre nás pripravil Nebeský Otec. Snaž sa používať svetské veci ostražito a s Božím strachom, nesnaž sa získať čo najviac, aby si nerozhneval Boha. Pamätaj na to, čo napísal apoštol: „Lebo my sme nič nedoniesli do sveta a je zrejmé, že nič nemôžeme z neho ani odniesť“ (1 Tim 6, 7). Máme byť spokojní s tým, že máme oblečenie a stravu.

Poučenia vladyku Tichona, biskupa voronežského a jeleckého

Preložila: **Elena Tišková**

Istina 11 November.indd 23 4. 12. 2014 8:38:31

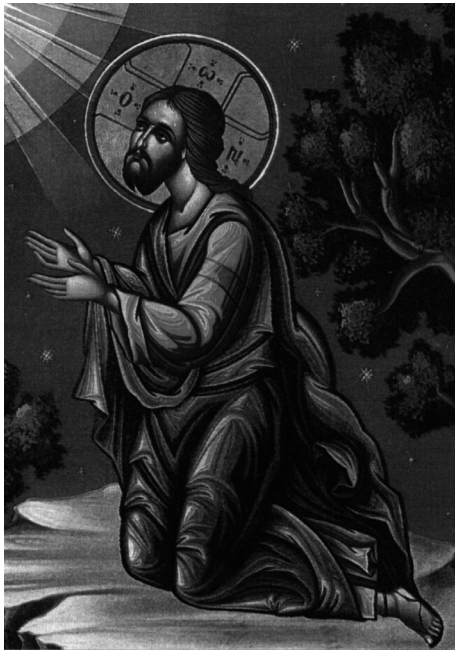

„Človek sa mení, raz miluje dobré myšlienky a inokedy ľstivé. Keďže má slobodnú vôľu, ide kam chce a kedy chce, raz tu, raz tam. To isté sa deje s Božou blahodaťou a omylom kvôli tomu, že sa človek neustále mení, a blahodať i omyl raz prichádzajú, inokedy odchádzajú.

Ak sa teraz niekto nachádza v stave pýchy, teda vo svojej myšlienke, nachádza sa v omyle a je v nebezpečenstve. To, čo musí robiť, je to, aby v žiadnom prípade nepočúval, čo mu hovorí myšlienka, pretože myšlienka sa ho na jednej strane bude snažiť zavliecť doprava a na druhej strane doľava, aby ho zničila. Na druhej strane mu bude hovoriť, že je cnostný, dobrý, snaživý, charizmatik, svätý atď. a na druhej strane, že je stratený a že pre neho neexistuje spása. Tak ho vedie k tomu, aby si o sebe samom vytváral falošnú ideu a získal o sebe vysokú mienku, alebo aby ho priviedla do beznádeje a zúfalstva. On však nesmie počúvať žiadnu myšlienku, ani sprava, ani zľava. Všetky svoje myšlienky musí vyznať pred duchovníkom a nech je poslušný voči všetkému, čo mu hovorí. Nech dôveruje svojmu duchovníkovi a nie svojej myšlienke. Nech verí, že je jedna snaživá duša a nič iné. Nech vo svojich modlitbách neustále prosí o Božie zmilovanie, aby sa tak očistila aj jeho myseľ.

Nakoľko sa teraz niekto nachádza v pokornej myšlienke o sebe samom, natoľko blahodať zostáva a zahaľuje ho. Nakoľko sa však vzdiaľuje od pokornej myšlienky a začína si všímať, čo robí patriarcha alebo biskup, alebo igumen alebo bratia, natoľko sa blahodať začína vzdiaľovať.

Je teda prvoradé, aby sa každý upevnil v pokore a nech nechodí hore-dolu, aby sa mohla usadiť a zotrvať Božia blahodať!“

„Keď duša žije nepozorne a nesleduje myšlienky, neznesiteľne sa naplní nečistými a ľstivými myšlienkami. Vtedy sa u človeka začínajú objavovať veľké psychické problémy, ktoré sa hromadia. Avšak niektorí z nás, hoci sa nachádzajú v takom stave a majú pred sebou problém, nechápu to a nemôžu sa rozhodnúť s pokorou vyznať pred duchovníkom svoj pád, ale prikláňajú sa k svetskej metóde a idú k psychiatrom. Tí im dávajú lieky, nie však preto, aby vyriešili problém, ktorý ich trápi, ale aby im na krátky čas pomohli zabudnúť.

Istina 11 November.indd 24 4. 12. 2014 8:38:31

Takýto postup však vôbec nie je správny, pretože problém pretrváva a keď sa raz minú lieky, opäť vyjde na povrch a bude človeka trápiť.

Preto jediným riešením je uvedomenie si nášho stavu, jeho vyznanie pred duchovníkom a pokorne činiť to, čo nám povie.

Dnes to majú ľudia popletené. Nevedia, čo robia. Vymklo sa im všetko z rúk. A to preto, lebo nikto z nás nechce byť kontrolovaný. Chceme, aby sa nerušene diala naša vôľa. To nás však úplne zničí, lebo hoci Boh daroval človeku slobodnú vôľu, teda slobodu a možnosť slobodne konať, daroval aj poznanie, vďaka ktorému vie, že sám nemôže dosiahnuť vôbec nič „lebo bezo Mňa nič nemôžete konať“ (Jn 15, 5). „Ak nemôžete dosiahnuť ani toľko málo, prečo sa staráte o ostatné?“ (Lk 12, 26).

Keď človek používa svoju slobodnú vôľu bez toho, aby bral na zreteľ svoju bezmocnosť, vtedy je na omyle. Takíto ľudia všetko vidia a vysvetľujú pomocou logiky. Namiesto Božej blahodati vládne logika a ľudský rozum je popletený. Je to strašná vec.“

Pripravila: **Zuzana Sadilková**

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

Sv. Zlata Moglenská

životy svätých

26. októbra sme si pripomínali pamiatku sv. Zlaty Moglenskej. Svätá Zlata sa narodila a žila v bulharskej dedine Slatino v Moglenskej eparchii. Jej otec bol biedny človek a mal štyri dcéry. Od detstva sa Zlata odlišovala mimoriadne silným charakterom, tvrdou vierou v Christa, čistotou a krásou. Bulharsko sa v tých časoch nachádzalo pod jarmom Turkov. Zlatu uniesol miestny Turek a odviezol ju k sebe domov. Opakovane sa snažil zviesť dievča, aby konvertovala na islam a vzala si ho. Ale ani presviedčanie, ani hrozby, ani strašné mučenie, ktoré trvalo niekoľko mesiacov, nemohli zlomiť jej ducha. Nakoniec 13. októbra 1795 bola sv. Zlata zabitá svojimi mučiteľmi.

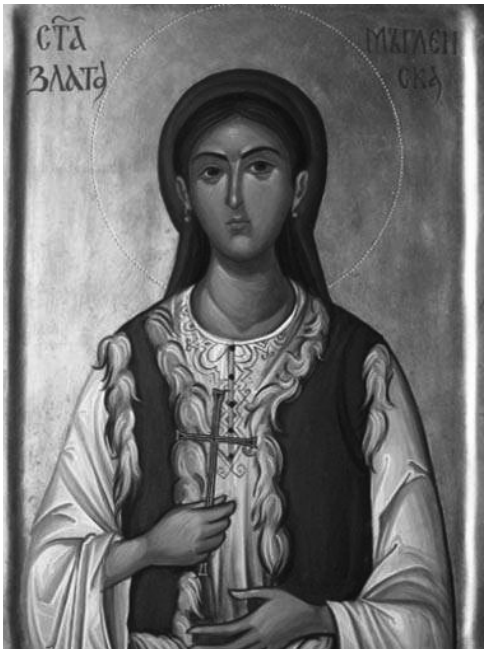

Pripravila: **Anička Feďová**

Zdroj textu: http://pravmir.ru

Istina 11 November.indd 25 4. 12. 2014 8:38:31

Detský paterik, Zajetí velké Církve

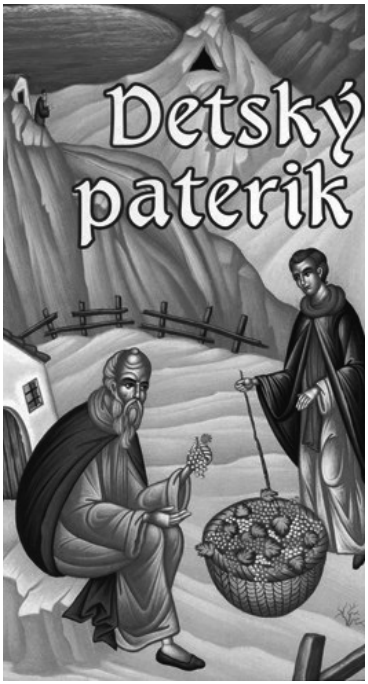

Kniha **Detský paterik** približuje príbehy otcov púšte z dávnych dôb, ktoré sú obohatené farebnými ilustráciami. Príbehy sú písané pútavou formou a čitateľ sa z nich dozvedá o živote mníchov, o ich modlitbe, živote, neochvejnej viere v Boha a láske k blížnym.

Paterik je zbierka s výrokmi alebo krátkymi príbehmi, ktoré hovorili svätí starci svojim poslušníkom, teda mníchom, ktorí sa im podriadili.

Autor: **Mních Efrém a Lykurgos Markudis**
Preklad: **Ján Zozuľak a Dana Zozuľaková**
Počet strán: 56
Väzba: pevná väzba
Rozmery: 214×285 mm
ISBN: 978-80-971806-0-7
Vydavateľstvo: Futurum primum, 2014
Edícia: duchovné knihy PRE DETI
Cena: **10,90 € s DPH**
Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Kniha **Zajetí velké Církve -** Dějiny Konstantinopolského patriarchátu od pádu Cařihradu do roku 1821. Jaké byly osudy řecké církve po pádu Konstantinopole do rukou Osmanů v roce 1453? Jak se vyrovnala s novými podmínkami a výzvami, jež s sebou muslimská nadvláda přinesla? Jak dokázala po čtyři staletí uchovat byzantské dědictví a zároveň přispět ke vzniku řeckého národního obrození? Na tyto a další otázky hledá odpovědi kniha nestora světové medievalistiky Stevena Runcimana (1903–2000).

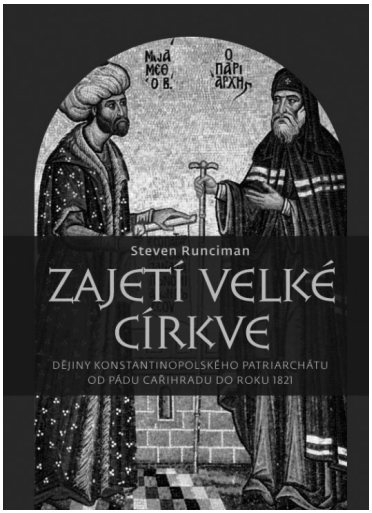

Autor: **Steven Runciman**
Počet strán: 400
Väzba: pevná väzba
Jazyk: český jazyk
Rozmery: 145 x 205 mm
ISBN: 978-80-87378-43-4
Vydavateľstvo: Nakladatelství Pavel Mervart, 2010
Edícia: Pro Oriente
Cena: **15,40 € s DPH**
Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Istina 11 November.indd 26 4. 12. 2014 8:38:31

Ctihodný Siluan, Ruská středověká literatura

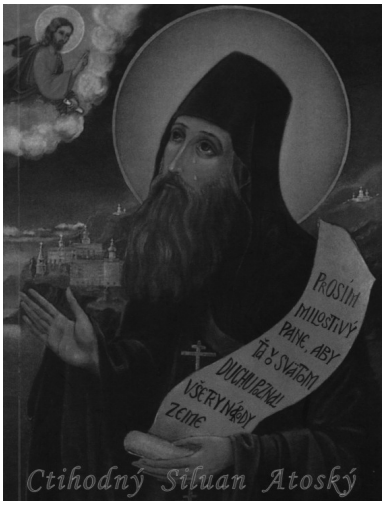

Kniha **Ctihodný Siluan Atoský**

Žil na Zemi človek, muž s obrovskou silou ducha, ktorý sa volal Simeon. Dlho sa modlil s nezadržateľným plačom: „Zmiluj sa“, ale Boh ho nevypočul.

Prešlo mnoho mesiacov takejto modlitby a jeho duševné sily sa vyčerpali, padol do zúfalstva a zvolal: „Nedáš sa uprosiť!“...

Autor: **Archimandrita Sofronij**
Preklad: **Mgr. Elena Šaková, PhD.**
Počet strán: 284
Väzba: brožovaná väzba
Jazyk: slovenský jazyk
Rozmery: 151×209 mm
ISBN: 80-969360-5-0
Vydavateľstvo: Misijné spoločenstvo sv. veľkomučeníka Juraja Víťaza, Prešov, 2005
Cena: **11,00 € s DPH**
Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Kniha **Ruská středověká literatura:** Od 11. století se na Rusi vytvářelo vlastní mnohotvárné písemnictví, jehož vývoj zachycuje v reprezentativních ukázkách tato antologie. Čtenář v ní mimo jiné nalezne homilie metropolity kyjevského Ilariona, Kirila Turovského a Serapiona Vladimírského, legendy o sv. Borisu a Glebovi či Sergiji Radoněžském, vyprávění o slavných knížatech Andreji Bogoljubském, Alexandru Něvském a Michailu Černigovském, Daniilův poutnický cestopis do Svaté země, poučné příběhy z Kyjevskopečerského paterika a přípis intelektuálského „ztracence“ Daniila Zatočnika.

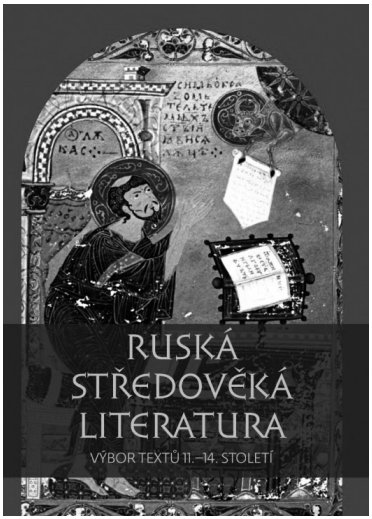

Autor: **Michal Řoutil**
Počet strán: 376
Väzba: pevná väzba
Jazyk: český jazyk
Rozmery: 160 x 235 mm
ISBN: 978-80-7465-046-8
Vydavateľstvo: Nakladatelství Pavel Mervart, 2013
Edícia: Pro Oriente
Cena: **12,90 € s DPH**
Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Istina 11 November.indd 27 4. 12. 2014 8:38:32

PROPOZÍCIE

výtvarnej súťaže pre žiakov materských, základných a stredných škôl pravoslávneho vierovyznania.

Úrad Metropolitnej rady Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, v spolupráci s Úradmi Eparchiálnych rad Pravoslávnej cirkvi v Prešove a Michalovciach, vyhlasuje v šk. r. 2014/2015 výtvarnú súťaž pre žiakov materských, základných a stredných škôl pravoslávneho vierovyznania na tému: „Duchovný život pravoslávneho kresťana.“ Cieľom súťaže je rozvíjať tvorivú činnosť žiakov uvedomením si vlastnej identity a miesta v duchovnom a cirkevnom spoločenstve, prejavovaním lásky k Bohu, rodičom, súrodencom, spolužiakom, učiteľom, ľuďom a zvieratám.

Kategórie :

kategória – žiaci materských škôl
kategória – žiaci 1. stupňa základných škôl
kategória – žiaci 2. stupňa základných škôl
kategória – žiaci gymnázií a stredných škôl

Odporúčané výtvarné techniky: kresba, maľba, pastel, koláž, textil, modelovanie /súťažiaci si môžu vybrať ľubovoľnú techniku/. Odporúčaný rozmer výkresov od A -1 pri skupinovej práci po A-3 pri individuálnej práci.

Priebeh súťaže:

Triedne a školské kolá : organizujú učitelia náboženskej výchovy v spolupráci s učiteľmi výtvarnej výchovy. Najkrajšie, víťazné práce odošlú na príslušné okresné arcidekanáty do **28. februára 2015**. Okresné arcidekanáty za pomoci odbornej komisie vyberú 3 najlepšie práce z každej kategórie a odošlú ich na Úrad MRPC v Prešove do 31. marca 2015.

Metropolitné kolo: organizuje Odbor školstva a katechizácie Úradu MRPC a Misijné odbory oboch eparchií.

Vyhodnotenie súťaže:

Výtvarné práce, zaslané na Úrad MRPC, ohodnotí odborná porota zložená z výtvarníkov, duchovných a členov školskej komisie s udelením diplomov a vecných cien pre jednotlivé kategórie / 1- 3. miesto / do konca apríla 2015.

Odporúčanie:

Vyhlásenie súťaže sa uskutoční centrálne z Úradu MRPC.

Vecné ceny pre víťazov centrálneho kola zabezpečia Úrad MRPC a Úrady oboch eparchií rovnakým podielom.

Celkový víťaz – týždenný pobyt v detskom tábore. Z víťazných prác inštalovať výstavku.

Pripravil: **PaedDr. Peter Begeni,**
tajomník pre školstvo a katechizáciu Úradu MRPC

Istina 11 November.indd 28 4. 12. 2014 8:38:32

Dizajnové štúdio F**ENIX GLASS design**, Achilleas Sdoukos Vám ponúka komplexný interiérový dizajn, poradenstvo pri tvorbe bytov, domov, kancelárií, záhradnej architektúry. Hlavným materiálom je sklo v kombinácii s nerezom, drevom, plastom, rôznymi kovmi, keramikou a exotickými kameňmi.

Obohaťte Vás interiér zaujímavými tvarmi a originálnymi doplnkami, ktoré navrhuje Achilleas Sdoukos. Umelecké diela zosobnené v skle tých najjasnejších a najpodmanivejších farbách a odtieňoch okamžite zaujmú a unesú Vás do krajiny plnej fantázie. Staňte sa súčasťou výnimočnej spoločnosti!

FENIX GLASS design, s. r. o., Zimná 3, Bratislava, **www.fenixglass.sk**
Kontakt: +421 903 474 833, +421 949 881 365, fenix@fenixglass.sk

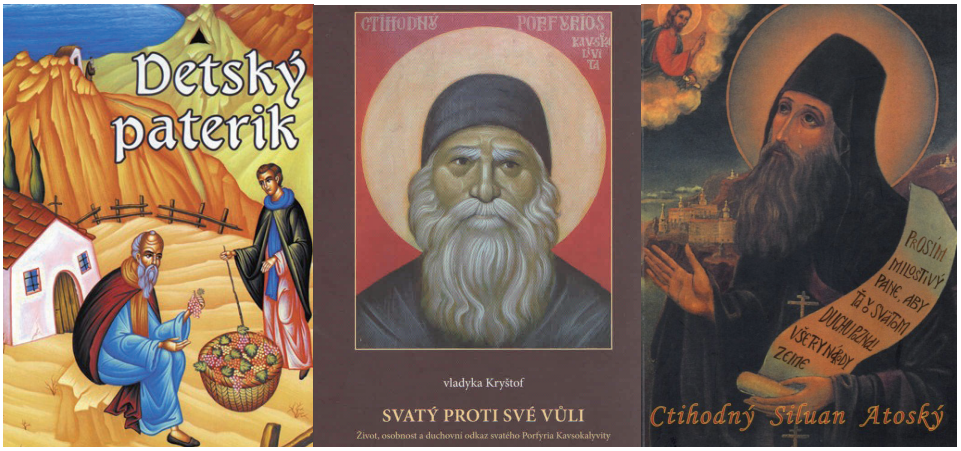

Dovoľte nám pozdraviť jednu osobu a prihovoriť sa jej úprimnými slovami plnými vďaky. Chceme sa jej poďakovať za to, že odviedla kus poctivej práce na poli Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom. Táto osoba pred rokmi zasadla na veliteľskú stoličku a veru pod jej vedením sme sa my, mládežníci, nikdy nenudili. Reč je o vedúcej Bratstva pravoslávnej mládeže skupina Humenné, Lucii Chaľovej, ktorá vo svojej funkcii končí kvôli študijným povinnostiam.

Milá Lucka, dovoľ mi v mene Bratstva pravoslávnej mládeže skupina Humenné poďakovať sa Ti za tie roky, počas ktorých si úspešne kormidlovala našu loď a zakaždým si ju bezpečne priviedla do prístavu. Ďakujeme Ti za množstvo akcií, ktoré si pre nás pripravila, spomeniem napríklad úspešný ples Bratstva pravoslávnej mládeže a mnoho iných. Aj keď si sa naplno venovala štúdiu, stále si si našla čas aj pre našu Cirkev, ktorá je súčasťou nášho každodenného života. Zažili sme veľa zábavy a množstvo príjemných zážitkov, na ktoré budeme určite ešte dlho a v dobrom spomínať. Prijmi preto od nás dnes tento malý skromný dar ako prejav vďaky za všetko, čo si urobila pre nás mládežníkov a vôbec pre celú cirkevnú obec. Ďakujeme!.

Pripravilo: **BPM Humenné**
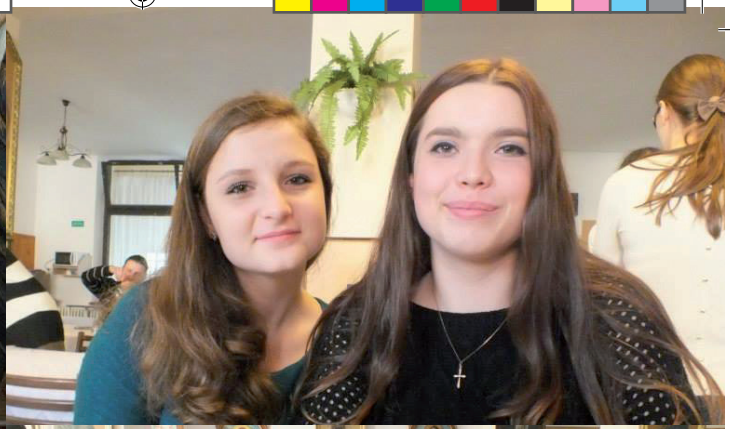
Istina 11 November.indd 30 4. 12. 2014 8:38:34